

Lempäälän kunnan hyvinvointiraportti 2025

Hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta 5.5.2026

Kunnanhallitus 25.5.2026

Kunnanvaltuusto 10.6.2026

The logo for Lempäälä, featuring the word 'LÄMPÄÄLÄ' in blue capital letters. The letter 'M' is stylized with green and blue wavy lines above it, resembling a flame or water. The logo is positioned in the bottom right corner of the page.

LÄMPÄÄLÄ

Sisältö

1. Johdanto

2. Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistäminen Lempäälässä

3. Lempääläisten hyvinvointi 2025

4. Hyte-kerroin

5. Toteutuneet hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen toimenpiteet 2025

6. Johtopäätökset

7. Lähteet

1. Johdanto

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämistyön tavoitteena on vaikuttaa asukkaiden elämän sujuvuuteen, mahdollisuuksiin huolehtia omasta hyvinvoinnista sekä kokemukseen toimivasta ja merkityksellisestä arjesta Lempäälässä. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (§6) ohjaa kuntia seuraamaan kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista, terveydestä ja niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutuneista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä ohjaavat sekä Lempäälän kunnan kuntastrategia että Lempäälän kunnan hyvinvointisuunnitelma.

Hyvinvointiraportti on Lempäälän kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä hyvinvointisuunnitelmatyön väline, jonka avulla seurataan, mihin suuntaan lempääläisten hyvinvointi kehittyy. Raportille koottujen tietojen pohjalta suunnataan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimia osana talouden ja toiminnan suunnittelua ja johtamista.

Hyvinvointiraportti sisältää nostoja lempääläisten hyvinvoinnista ja siinä on esitelty keskeiset vuonna 2025 toteutuneet toimenpiteet lempääläisten hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämiseksi.

2. Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistäminen Lempäälässä



2. Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistäminen Lempäälässä

Lempäälässä asukkaiden hyvinvointia edistetään arjessa monin tavoin. Hyvinvointityön kivijalan muodostavat toimivat peruspalvelut. Edellytyksiä väestön hyvinvoinnille ja terveydelle luodaan varhaiskasvatuksen ja koulujen arjessa, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluissa, työllisyyspalveluissa, ruokapalveluissa, kaavoituksessa, liikennejärjestelyitä suunniteltaessa sekä monissa muissa kunnan tehtävissä. Hyvinvoinnin edistämisen tehtävä kuuluu kaikille kunnan toimialoille. Lisäksi paikallisilla järjestöillä, yksityisillä yrityksillä ja yhteisöillä on keskeinen rooli hyvinvoinnin, yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistämässä.

Vuonna 2025 hyvinvoinnin edistämisen yhteistyötä toteutettiin edelleen Lempäälän kunnan vuosien 2022-2024 hyvinvointisuunnitelman mukaisessa yhteistyörakenteessa (kuvio 1).

Yhteisölautakunta toimi hyvinvoinnin edistämisen koordinaatiosta vastaavana toimielimenä 1.1.2023-31.5.2025. Vuonna 2025 toteutuneen Lempäälän kunnan organisaatio- ja toimielinuudistuksen myötä hyvinvoinnin edistämisen koordinaatiosta vastaavana toimielimenä aloitti 1.6.2025 alkaen hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta.

Kunnan hyvinvointityöryhmä ja ikäryhmittäiset kumppanuustiimit toimivat yhteistyöryhminä Lempäälän kunnan, Pirkanmaan hyvinvointialueen, Lempäälän seurakunnan ja vaikuttamistoimielimien yhteisessä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä. Yhteistyöryhmien toiminta päättyi vuoden 2025 loppuun.

Vuonna 2025 valmisteltiin laajassa yhteistyössä Lempäälän kunnan hyvinvointiohjelmaa vuosille 2026-2029. Hyvinvointiohjelma hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 22.4.2026. Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen yhteistyörakenteita päivitettiin hyvinvointiohjelman valmistelun yhteydessä. Uudet yhteistyöryhmät aloittavat toimintansa keväällä 2026.



Kuvio1 . Hyvinvoinnin edistämisen yhteistyörakenne 2022-2024

Osallisuuden edistäminen Lempäälässä

Osallisuuden edistäminen on osa asukkaiden hyvinvoinnin edistämistä. Osallisuuden edistämistyön tarkoituksena on tuoda lempääläisten ääni kuuluviin, kehittää palveluita yhdessä ja viestiä selkeästi.

Kuvaan on koottu Lempäälän kunnan käytössä vuonna 2025 olleita osallistumisen tapoja.

Toimintaosallisuus

Asukkaat pääsevät itse tekemään, toteuttamaan ja vaikuttamaan konkreettisen toiminnan kautta.

- Talkoot
- Vapaaehtoistoiminta
- Tapahtumat ja tilaisuudet
- Avustukset
- Kumppanuudet/ sopimukset

Suunnitteluosallisuus

Asukkaat osallistuvat kehittämisen ja suunnittelun valmisteluun tuomalla näkemyksiä, kokemuksia ja ideoita.

- Työpajat
- Asukaskyselyt
- Asukasillat
- Kuulemiset
- Keskustelutilaisuudet
- Foorumitoiminta
- Palautteet
- Osallistumis- ja arviointimenettelyt

Tieto-osallisuus

Asukkailla on pääsy ajantasaiseen, ymmärrettävään ja saavutettavaan tietoon kunnan toiminnasta, suunnitelmista ja päätöksistä.

- Verkkosivut
- Sosiaalinen media
- Tiedotteet
- Avoin data
- Infotilaisuudet
- Karttapalvelut
- Uutiskirjeet

Päätöksenteko- osallisuus

Asukkailla on mahdollisuus vaikuttaa päätöksiin joko suoraan tai välillisesti.

- Vaikuttamistoimielimet
- Lausuntopyyntöt
- Kuntalaisaloitteet

Kuvio 2 . Osallisuuden osa-alueet ja Lempäälässä käytössä olevat toimintamuodot.

3. Lempääläisten hyvinvointi 2025

3. Lempääläisten hyvinvoinnin tila 2025

Lempäälän kunnassa seurataan lempääläisten hyvinvoinnin tilaa sekä toteutunutta hyvinvointityötä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen määrittämällä hyvinvointikertomuksen vähimmäistietosisältöön kuuluvilla indikaattoreilla ja hytekerroin -indikaattoreilla.

Indikaattorisällöt löytyvät raportin oheismateriaalina olevasta päivittyvästä powerbi-alustasta: Lempäälän kunnan hyvinvointi-indikaattorit.

Indikaattoritietoa on tässä raportissa on täydennetty laadullisella arjen ilmiötiedolla, jota ovat olleet vuonna 2025 mukana tuottamassa Lempäälän kunnan hyvinvointityöryhmä ja ikäryhmittäiset kumppanuustiimit sekä nuorisovaltuusto, seniori- ja vammaisneuvosto. Myös muissa verkostoissa ja työryhmissä kerätty arjen ilmiötieto täydentää indikaattoritietoa.





Lapset, nuoret ja perheet

Positiivisia ilmiöitä	Huolta herättäviä ilmiöitä
<ul style="list-style-type: none">• Lempäälässä toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden lapsiperheiden osuus kaikista lapsiperheistä oli vuoden 2024 tiedoilla 2,1 %, osuus on vuoteen 2024 asti laskenut.• Vuoden 2025 kouluterveyskyselyn tulosten perusteella suurin osa lapsista ja nuorista voi hyvin ja kokee kuuluvansa yhteisöön.• 58–89 % lapsista ja nuorista oli tyytyväisiä elämäänsä.• Lempäälässä on Tampereen kaupunkiseudun ja Pirkanmaan kuntiin nähden vähän ylipainoisia lapsia ja nuoria.• Vähintään tunnin päivässä liikkuvien lasten ja nuorten osuudet ovat olleet kasvussa. 4.-5. -luokkalaisista vähintään tunnin päivässä liikkuu kuitenkin vain noin puolet, yläkoulun 8.-9. luokkalaisista 30%.• Tupakkaa, sähkö tupakkaa, nuuskaa tai nikotiinipusseja käyttävien ala- ja yläkouluikäisten lasten ja nuorten osuudet ovat vähentyneet. Samoin nuorten humalahakuinen juominen on vähentynyt.• Keskustelu yhteys vanhempiin: 62–84 % ala- ja yläkoululaisista koki voivansa puhua asioistaan vanhempien kanssa usein tai melko usein.	<ul style="list-style-type: none">• Ahtaasti asuvien lapsiasuntokuntien osuus kaikista lapsiasuntokunnista lähti vuonna 2024 hienoiseen nousuun.• Valtakunnallisesti nuorten tulevaisuususkon on todettu useissa eri tutkimuksissa heikentyneen tasaisesti 2020-luvulla. Nuorisobarometrin mukaan optimistisesti omaan tulevaisuuteensa suhtautuvien 15–29-vuotiaiden nuorten määrä on pudonnut ja optimismi maailman tulevaisuutta kohtaan oli mittaushistorian matalimmalla tasolla vuonna 2025.• Vuoden 2025 kouluterveyskyselyn tulosten perusteella Lempäälässä huolta herättävät elintapoihin, mielen hyvinvointiin ja koulukiusaamiseen liittyvät ilmiöt.• Terveystilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokee 17% 8.- ja 9. -luokkalaisista 21 % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista ja peräti 26 % ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista.• Noin kolmasosalla 8. luokkalaisista ja 22 %:lla 5. luokkalaisista fyysinen toimintakyky on terveyttä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla.• 27 % 8.–9.-luokkalaisista tytöistä koki kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta, pojista 5 %, 2.asteen opiskelijoilla tytöistä 32-33%, pojista 3-14%.• 9 % yläkoululaisista ilmoitti, ettei heillä ole yhtään läheistä ystävää.• 9–10 % ala- ja yläkoulun oppilaista kokee kiusaamista viikoittain.• Yläkoulun ja lukion tytöistä noin joka kolmas oli kokenut seksuaalista häirintää tai ahdistelua. Osuudet ovat pienentyneet vuodesta 2023.• Noin kolmasosa yläkoululaisista on yrittänyt vähentää netissä käytettyä aikaa siinä onnistumatta.• Yhä useampi nuori ei syö koululounasta joka arkipäivä.



Työikäiset

Positiivisia ilmiöitä	Huolta herättäviä ilmiöitä
<ul style="list-style-type: none">• Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden 25-64 –vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on ollut laskusuunnassa vuoteen 2024 asti.• Lempäälässä on Tampereen kaupunkiseudun ja Pirkanmaan kuntiin nähden vähän työkyvyttömyyseläkettä saavia 25-64 –vuotiaita (noin 4% 25-64 –vuotiaista).• 77%:lla työikäisten hyvinvointikyselyyn vastanneista oli jokin harrastus, joka auttoi työstä irtaantumista vapaa-ajalla.• 89 % työikäisten hyvinvointikyselyyn vastanneista koki asumisen Lempäälässä turvalliseksi.• 81 % työikäisten hyvinvointikyselyyn vastanneista raportoi tekevänsä arjessa kestäviä valintoja.• Lempäälässä on poliisin tietoon tulleita huumausainerikoksia, päihdesairauksista johtuvia vuodeosastohoitojaksoja ja päihtyneiden säilöönottoja koko Pirkanmaan keskiarvoihin nähden vähemmän.	<ul style="list-style-type: none">• Lempäälässä noin 15 % 18-24-vuotiaista on syrjäytymisriskissä.• Vaikeasti työllistyvien osuus 15-64-vuotiaista kääntyi vuonna 2024 kasvuun. Nuorten aikuisten pitkäaikaistyöttömyys on kasvussa.• Hyvinvointikyselyyn vastanneista melkein puolet koki liikkuvansa liian vähän. Valtakunnallisesti liikkumissuosituksen mukaisesti liikkuu noin kolmasosa työikäisestä väestöstä.• Noin 30% työikäisten hyvinvointikyselyyn vastanneista raportoi kokevansa väsymystä ja voimattomuutta lähes päivittäin.• Menojen kattaminen nykyisillä tuloilla oli peräti 37%:lle työikäisten hyvinvointikyselyyn vastanneista melko hankalaa tai erittäin hankalaa.



Ikäihmiset

- 43% 75 vuotta täyttäneistä lempääläisistä asuu yksin
- Omaishoidon tuella kotona hoidettavien 75 vuotta täyttäneiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on Lempäälässä kasvanut, omaishoidon tuella kotona hoidettavia on noin 3,9% 75 vuotta täyttäneistä.

Positiivisia ilmiöitä	Huolta herättäviä ilmiöitä
<ul style="list-style-type: none">• Valtaosa ikääntyneiden hyvinvointikyselyyn vastanneista koki Lempäälässä asumisen ja liikkumisen turvalliseksi.• 67% ikääntyneiden hyvinvointikyselyyn vastanneista koki liikkuvansa mielestään riittävästi.• 71% ikäihmisten hyvinvointikyselyyn vastanneista raportoi pystyvänsä osallistumaan haluamiinsa aktiviteetteihin.• 97 % ikääntyneiden hyvinvointikyselyyn vastanneista ilmoitti syövänsä vähintään yhden lämpimän aterian päivässä.• Noin 80% ikääntyneiden hyvinvointikyselyyn vastanneista koki mielialansa hyväksi.	<ul style="list-style-type: none">• Ikääntyneiden kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset vähenivät vuonna 2024 vuoteen 2023 nähden, kaatumisia oli kuitenkin Lempäälässä edelleen enemmän kuin Pirkanmaan hyvinvointialueen kunnissa keskimäärin.• Toimintakyvyn ja liikkumiskyvyn heikentyessä palveluiden ei koeta olevan saavutettavia.• Turvattomuuden kokemus vähentää liikkumista ja kotoa lähtemistä.• Osallisuutta edistävään toimintaan liittymisen esteenä nähdään kuljetuspalveluiden puutteet ja pitkät välimatkat.• Huolta herättävät erilaiset nivelvaiheet kuten eläkkeelle siirtyminen ja kriisit, yksinäisyys sekä taloudellisen tilanteen heikentyminen.• Pirkanmaalla alkoholia liikaa käyttävien osuus 65 vuotta täyttäneistä oli 40% vuonna 2024.

4. Hyte-kerroin



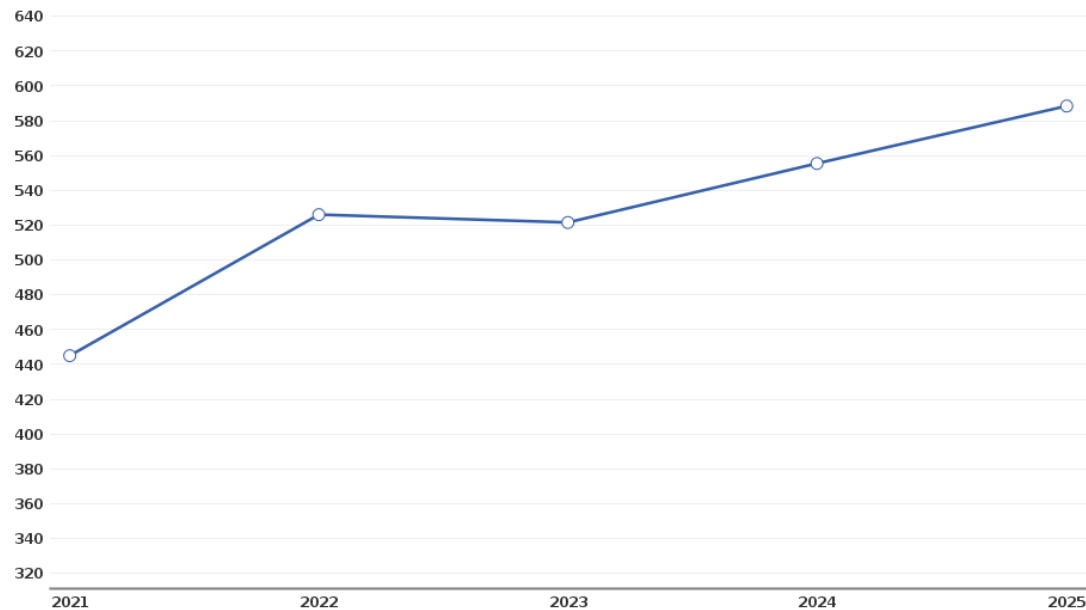


4. Hyte-kerroin

- Hyte-kerroin on vuoden 2023 alusta kunnille voimaan tullut kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan.
- Valtionosuuden lisäosan suuruus määräytyy kahdenlaisten indikaattorien perusteella:
 - Prosessi-indikaattorit kuvaavat kunnan toimintaa
 - Tulosindikaattorit kuvaavat saavutettuja tuloksia
- Vuoden 2025 tiedoilla Lempäälän kunnalle maksettava valtionosuuden lisäosa on 588 500 euroa.

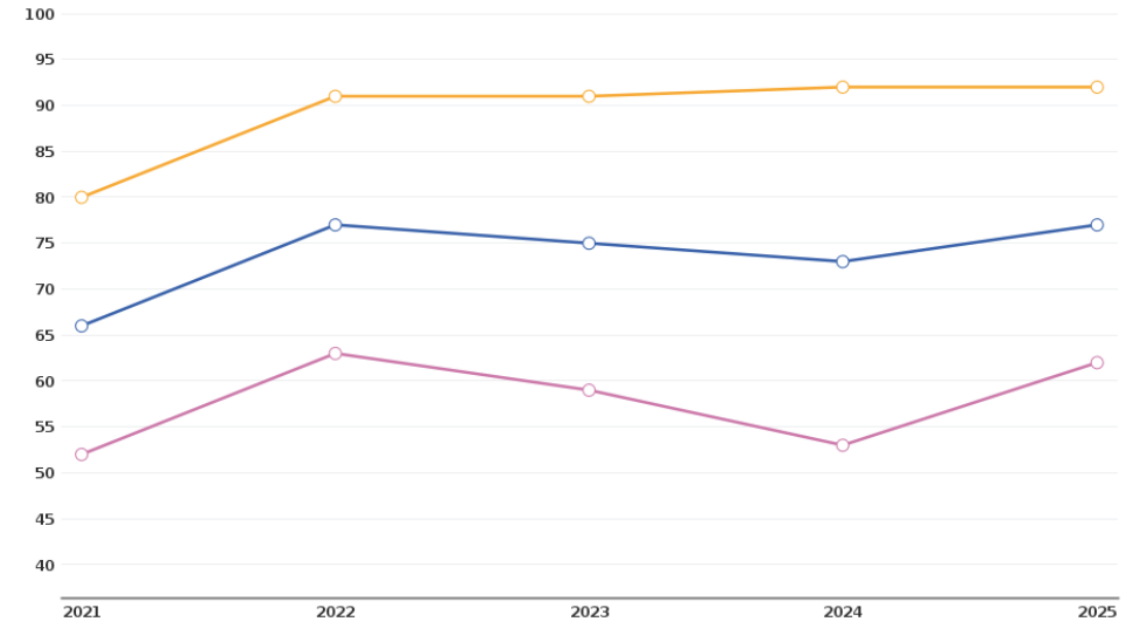
4. Hyte-kerroin

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli hyte-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Vuoden 2025 hyte-kertoimen tiedoilla Lempäälän kunnalle maksettava valtionosuuden lisäosa on 588 500 euroa ja Lempäälän hyte-kerroin 77.



● Hyte-kerroin, 1 000 euroa

Kuvio 3. Hyte-kerroin, 1000 euroa, kehitys 2021-2025.



● Hyte-kerroin, 0 - 100

● Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

● Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

Kuvio 4. Hyte-kertoimen ja hyte-kertoimen indikaattoreiden keskiarvojen kehitys 2021-2025



5. Toteutuneet hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen toimenpiteet 2025



Osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen

Kaikki ikäryhmät

- **Vaikuttamistoimielinten uusi toimintakausi käynnistyi syksyllä 2025.** Kunnanhallitus nimesi elo-syyskuussa nuorisovaltuustoon 17 jäsentä, seniorineuvostoon 9 jäsentä ja vammaisneuvostoon 10 jäsentä.
- **Järjestöyhteistyötä toteutettiin foorumitoiminnan kautta.** Järjestöfoorumi toteutettiin toukokuussa. Teemafoorumeita olivat seurafoorumi, kulttuurifoorumi, nuorisofoorumi ja hyvinvointifoorumi. Foorumitoimintaan osallistui vuoden 2025 aikana yhteensä 147 henkeä.
- **Vuodelle 2025 myönnettiin 250 000 euroa järjestöjen yhteisöavustusta.** Toiminta-avustusta sai 108 yhdistystä ja kohdeavustusta 22 yhdistystä.
- **Yhdistystori** järjestettiin Lempäälä-päivän yhteydessä, torilla toimintaansa esitteli yhteensä 18 eri yhdistystä.
- **Yhteisöjen ja yhdistysten kanssa solmittuja Kyllä-kumppanuussopimuksia** oli vuonna 2025 voimassa 10 kpl.
- **Vapaaehtoistoiminnan koulutuskokonaisuudessa koulutettiin noin 40 uutta vapaaehtoista** toimimaan vertaisohjaajana muun muassa liikuntaryhmissä, ulkoiluystävinä, kulttuuriluotseina, digitukitoiminnassa ja muissa yhteistyökumppaneiden vapaaehtoistehtävissä. Järjestäjänä liikuntapalvelut yhteistyössä kulttuuripalveluiden, kirjastopalveluiden, seurakunnan, SPR:n ja Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa.
- **Vapaaehtoisten kiitostilauus** järjestettiin joulukuussa, tapahtumaan osallistui 30 henkilöä paikallisista yhdistyksistä.
- **Hyvinvointikertomuksen 2021-2024 ja hyvinvointiohjelman 2026-2029 valmistelua** varten järjestettiin yhteensä 5 työpajaa ja asukkaat pääsivät vaikuttamaan sisältöihin eri tapahtumissa.
- **Kunnan päätöksenteko- ja palveluviestintää kehitettiin** vuonna 2025 Kunnanvaltuuston ja -hallituksen päätöksistä viestitään kokousta seuraavana päivänä; nettisivuilla julkaistaan ennakkotiedote ja somessa julkaisu, jossa on tiivistelmä päätetyistä asioista. Samalla valmisteltiin uutta tiedottamisen mallia lautakuntien päätöksistä.





Osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen

Kaikki ikäryhmät

- **”Kehittyvä Sääksjärvi”** –asukasilta järjestettiin hyvinvointi- ja elinvoimapalveluiden ja yhdyskunnan palvelualueen yhteistyönä marraskuussa 2025. Ilta keräsi Sääksjärven koululle noin 60 alueen kehittämisestä kiinnostunutta asukasta.
- **Hakkarin liikuntahallin peruskorjausta valmisteltiin** yhteistyössä yhdyskunnan palvelualueen, tiloja käyttävien seurojen, Hakkarin koulun, lautakuntien, seurafoorumien ja vaikuttamistoimielinten kanssa.
- **Ilmastoviisaan ja yhteisöllisen asuinalueen rakentamisen toimintamalli** saatiin valmiiksi vuonna 2025. Toimintamalli lisää kuntalaisten ja kunnan sisällä eri toimijoiden osallistumismahdollisuuksia uusien asuinalueiden suunnitteluun ja toteutukseen.
- **Kyläläisten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä vahvistava yhteisötaideprojekti** käynnistettiin Lempäälän kylillä. Projektissa kyläläiset ideoivat omat kylätaideteokset ammattitaiteilijan avustuksella.
- **Osana kirjaston demokratiahanketta** järjestettiin kirjaston katsomoportailta kunnanjohtaja Noora Pajarin ja tokaluokkalaisten koululaisten kohtaaminen. On the road -matkat jatkuivat Yhteisöbussissa lokakuussa pysäkeillä Kelhossa, Kuljussa ja Sääksjärvellä. Yhteisöbussi Lempin kävijämäärä nousi 20,58 prosenttia ja Yhteisöbussin palvelumyyntiä pilotoitiin Akaan kaupungille
- **Kotoutumisen tuen palveluissa tarjottiin henkilökohtaista ohjausta, neuvonta ja palveluohjausta**, digipalveluiden käytön tukea monikielisille kuntalaisille, kotoutujille ja pakolaistaustaisille. Eläkeläisten yhteiskuntaorientaatio järjestettiin yhteistyössä Akaan ja Urjalan kuntien kanssa.
- **Monikulttuurisia tapahtumia ja retkiä** järjestettiin Lempäälän kunnan, SPR Sääksjärven osaston ja vapaaehtoisten yhteistyönä yhteensä 4 kertaa vuonna 2025. Sisältöinä olivat mm. osallisuus, hyvinvointi ja äänestäminen.

Kohtaamisia
kotoutumisen tuen
palveluissa vuonna
2025:
180 kertaa





Osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen

Lapset, nuoret ja perheet

- **Lasten ja nuorten aloitelomake** otettiin käyttöön osana Lapsiystävällinen kunta –työtä. Lomake löytyy Lempäälän kunnan nettisivuilla.
- **Päiväkotien ja koulujen ruokalistoja kehitettiin yhdessä** varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen lapsien ja nuorten kanssa.
- **Saikatalon taideteoksen suunnitteluun osallistui** laaja joukko varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen lapsia.
- **Peruskoulun 6.-luokkalaisten uusi alakoulusta yläkouluun siirtyvien nivelvaihtymän malli** otettiin käyttöön lukuvuodelle 2025-2026. Mallissa on huomioitu ryhmä- ja yksilökohtainen tuki, vertaistuki sekä vanhemmuuden tuki. Työmuotoa toteuttavat koulu yhteisöohjaajat sekä hyvinvointiohjaajat työpareina.
- **Yksinäisyyttä ja syrjäytymistä ehkäisevää, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta edistävää kulttuurilähetöimintää** toteutettiin kulttuuripalvelujen, Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelujen sekä kulttuurikeskus Piipoon yhteistyönä. Erityislasten vanhempien jaksamista tukevista Perheilloista oli vuonna 2025 noin 75 osallistujaa.
- **Nuorisotyön perussuunnitelma valmistui.** Asiakirja ohjaa Lempäälän kunnan nuorisotyötä, kuvaa nuorisotyön palvelukokonaisuudet, organisaation ja luo yhteisen vision Lempäälän nuorisotyölle.
- **Yhdessä tehden – yhteisöllinen koko perheen taidetyöpaja ja näyttely** toteutettiin kulttuuripalveluiden ja Taitokeskus Lempäälän yhteistyönä syyskuussa Mestareiden metsässä. Tapahtumaan osallistui noin 50 perhettä.
- **Nuorten yhdenvertaisuutta ja syrjimättömyyttä edistettiin kulttuuripalveluiden rasmin vastaisella yläkoulujen kiertueella.** Pop up –valokuvauspisteellä nuoret ottivat kuvia rasmin vastaisten kylttien kanssa yhteistä nuorisopalvelujen somekuvakampanjaa varten.
- **Sateenkaarinnuorten hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta edistävä Nuorten Pride-piknik** järjestettiin 11.6. Nuoret osallistuivat tapahtuman suunnitteluun ja toteutukseen. Osallistujia oli noin 40 henkilöä.

Kohtaamisia nuorten tiloilla vuonna 2025:
23 357 kertaa





Osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen

Työllisyyden tuen palveluissa kohdattuja asiakkaita vuonna 2025: noin 510 henkeä

Nuoret aikuiset

- **Alle 30-vuotiaille tarkoitettu Ohjaamo-toiminta** käynnistettiin vuoden 2025 alussa. Ohjaamo tarjoaa maksutonta tietoa, tukea ja ohjausta esimerkiksi työllistymiseen, kouluttautumiseen ja arjen hallintaan. Ohjaamo-toiminta vahvistaa nuorten osallisuutta tarjoamalla heille mahdollisuuksia vaikuttaa omaan elämäänsä sekä tukea heidän valintojensa ja tavoitteidensa edistämiseen.
- **Nuorten työpaja Pointissa** tarjottiin ryhmämuotoista tukea ja ohjausta 18-29 –vuotiaille työllistymisen tueksi. Nuorten työpaja Pointin valmistuksen aikana työpajan ohjaajat tukevat nuorta löytämään itselleen soveltuvan ammattialan, työtehtävän tai opiskelualan. Pointin tarjoamia valmistusjaksojen sisältöjä kehitettiin vuonna 2025 ja lisättiin osallistujille mahdollisuuksia työelämään tutustumisjaksoihin kunnan palveluissa.
- **Etsivässä nuorisotyössä** tarjottiin yksilöllistä tukea ja ohjausta nuorille palveluihin ja koulutukseen hakeutumiseksi. Työ vahvistaa nuorten arjen hallintaa, sosiaalisia taitoja sekä koulu- ja työelämävalmiuksia. Nuorille aikuisille järjestettiin lisäksi yhteisöllisiä tilaisuuksia.

Työikäiset

- **Työllisyyspalveluiden yksilövalmennuksessa** tarjottiin yli 29-vuotiaille tukea asiakkaan tilanteeseen sopivalla tavalla. Asiakkaan toimijuutta ja osallisuutta vahvistettiin ohjaamalla oikeisiin palveluihin. Vuonna 2025 palvelussa kohdattiin noin 250 asiakasta.

Ikäihmiset

- **Yksinäisyyttä ja syrjäytymistä ehkäisevää, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta edistävää kulttuurilähetetoimintaa** toteutettiin kulttuuripalvelujen, Pirkanmaan hyvinvointialueen lähitorien ja kulttuurikeskus Piipoon yhteistyönä. 60+ -kulttuuriamupäivissä oli vuonna 2025 1285 osallistujaa.
- **Joulupostia ikäihmisille –kampanjan** kautta kerättiin noin 1200 joulukorttia lempääläisille ikääntyneille ja asumispalveluiden asukkaille.





Ehkäisevä päihdetyö ja mielen hyvinvoinnin edistäminen

Kaikki ikäryhmät

- **Pakka-toimintamalliin** (Paikallinen alkoholi- tupakka- ja rahapeli –toimintamalli) kuuluva alueellinen ja seudullinen moniammatillinen yhteistyö käynnistyi Pirkanmaan hyvinvointialueen koordinoimana.
- **Kulttuuripalveluiden järjestämät tapahtumat**, kuten Lempimusaa 7.6., Lempäälä-päivä 9.9., Birgitan keskiaikapäivät 3.-5.10. ja Lempäälän joulunavaus 28.11., tukevat kuntalaisten päihteetöntä arkea. Tapahtumiin osallistui vuonna 2025 yhteensä 25 945 henkilöä, kasvua edellisvuoteen nähden oli 2,5%.
- **Kirjastojen lainat** (546 965) +8,9 %, lainaajien määrä (11 011) +6,2 %, kävijämäärät (235 572) +9,54 %, aukiolotunnit (9713) +56,41 %, Yhteisöbussi Lempin kävijät +20,58 % ja lainattavien esineiden määrä +18,4 %. Vuoden 2025 aikana tehtiin 641 uutta kirjastokorttia. Vuoden 2024 marraskuussa käynnistynyt omatoiminen asiointi Kuljun ja Sääksjärven lähikirjastoissa oli käytössä ensimmäisen kokonaisen vuoden, ja selittää aukiolotuntien merkittävää nousua. Omatoimisen asiointin käyttöönotto on lisännyt lähikirjastojen kävijämääriä sekä lainauslukuja yksiköissä.
- **Kuntalaisten kulttuurihyvinvointia ja merkityksellistä arkea edistäviä taidenäyttelyitä** toteutettiin Lempäälän pääkirjaston Kaarnavene-näyttelytilassa ja 2. kerroksessa.
- **Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden Vahva suositus -tapahtumakonsepti** palkittiin Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT:n ja kunta- ja hyvinvointialan Tärkeissä töissä -palkinnolla joulukuussa 2024.
- **Maahanmuuttajapalveluissa käytettiin traumainformoitua ja kulttuuritietoista työtä** ja tarjottiin tukea, tietoa ja motivointia osana neuvontaa ja palveluohjausta.

Kulttuuripalveluiden
tapahtumissa vuonna
2025 osallistujia
25 945

Kirjastoissa vuonna
2025 käyntejä
235 572





Ehkäisevä päihdetyö ja mielen hyvinvoinnin edistäminen

Lapset, nuoret, nuoret aikuiset ja perheet

- **Koko kunnan vanhempainillat** tarjosivat lasten ja nuorten huoltajille ja oppilaille tietoa ja keskustelumahdollisuuksia ajankohtaisista kasvatusta- ja hyvinvointiteemoista. Vanhempainillat järjestettiin keväällä Lempäälän pääkirjastossa ja syksyllä Ideaparkissa. Teemoina olivat päihdekasvatus ja kiusaamisen vastainen työ.
- **Nuorisotyössä toteutetaan päivittäin ehkäisevää päihdetyötä**, kohdataan ja tarjotaan nuorille mahdollisuuksia keskusteluun ja yhdessä tekemiseen.
- **Koulunuorisotyön ”Mun valinnat” -teemapäivät** toteutettiin kaikille Lempäälän yläkoulujen 8. luokkalaisille. Aiheina olivat ehkäisevän päihdetyö, hyvinvointia edistävä ravitsemus, liikunnallinen elämäntapa ja mielen hyvinvointi.
- **Etsivässä nuorisotyössä tuettiin asiakkaita päihdeettömyyteen ja hyvinvointia edistäviin elintapoihin.** Virta-kampuksella järjestetyllä etsivän nuorisotyön pop up –pisteellä teemana oli ehkäisevä päihdetyö. Lisäksi etsivässä nuorisotyössä tuettiin asiakkaita arjenhallinnan haasteissa hyvin konkreettisesti ja ohjattiin asiakkaita palveluihin.
- **Nuorille suunnattu ulkoilmaelokuvailta järjestettiin** Myllyrannassa 5.9., osallistujia noin 170. Tapahtumalla edistetään nuorten kulttuurihyvinvointia mm. tarjoamalla päihdeettömyyden tekemistä nuorille. Tapahtuma järjestettiin yhteistyössä Filmipyörä ry:n kanssa.
- **Ohjaamalla tarjottiin keskustelutukea alle 30-vuotiaille nuorille ja nuorille aikuisille.** Psykkisesti sairastuneiden ja päihderiippuvaisten omaisille ja läheisille tukea tarjoava FinFami ry sekä 12-29 -vuotiaille kasvokkaista tukea ja kohtaamisia tarjoava Sekasin Live ovat myös jalkautuneet Ohjaamolle tarjoamaan matalan kynnyksen keskustelutukea. Nuorten työpaja Pointin työotteessa korostuivat asiakkaiden omien vahvuuksien tunnistaminen ja sanoittaminen, luottamuksen rakentaminen ja tulevaisuususkon vahvistaminen. Sosiaalisen vahvistamisen ryhmä Sohva kokoontui perjantaisin.





Hyvinvointia edistävä ravitsemus

- **Varhaiskasvatuksessa toteutettavan ruokakasvatuksen materiaaleja ja teemoja kehitettiin** Lempäälän kunnan ruokapalveluissa vuonna 2025.
- **Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ruokalistoja tarkistettiin** uusien ravitsemussuosittelujen mukaisiksi ja kasvisruuan tarjoamista lisättiin sekaruuan rinnalla koululaisille.
- **Yhteisöllisissä ruokailuissa** tarjottiin noin 3000 annosta ruokaa vuonna 2025. Yhteisöruokailut toteutettiin ruokapalveluiden ja Lempäälän seurakunnan yhteistyönä.
- **Alle 16-vuotiaiden maksuttomia puistoruokailuja järjestettiin Halkolan liikuntapuistossa sekä Sääksjärven koululla.** Puistoruokailuissa tarjottiin noin 1400 annosta ruokaa.



Liikkumisen edistäminen

- **Liikuntapalvelut järjestivät vuoden aikana yhteensä 49 liikkumisryhmää eri kohderyhmille** (lapsiperheet, nuoret, työkäiset, ikäihmiset, soveltava liikunta). Ryhmissä osallistujia oli vuoden aikana 576 henkilöä.
- **Vertaisohjattuja ryhmiä** järjestettiin vuoden aikana yhteensä 42 kappaletta ja niihin osallistui yhteensä 536 henkilöä.
- **Liikunta- ja hyvinvointineuvontaan** osallistui vuoden 2025 aikana 32 henkilöä.
- **Lapsiperheiden liikunta- ja hyvinvointineuvontaa sekä ohjattua toimintaa kehitettiin liikuntapalveluissa.** Vuoden aikana järjestettiin 44 erillistä toimintakertaa, joihin osallistui yhteensä noin 400 perhettä ja 500 lasta.
- **Liikunnallinen elämäntapa- osio** päivitettiin opetussuunnitelmapäivityksen yhteydessä.
- **Lempäälän pääkirjaston lainattavien esineiden valikoima kasvoi** uusilla lainattavilla liikuntavälineillä. Kuntalaiset pääsivät vaikuttamaan välinekokoelman sisältöön. Kirjastolle hankittiin sekä 15 kpl lasten ja 15 kpl aikuisten uimahallikortteja. Lasten ja aikuisten lainataan noin sata kertaa kuukaudessa, eli kirjastokortilla uimahallikortteja kertyy vuodessa yhteensä peräti 2500. Kortit tukevat julkisen uimapalvelun edistämistä ja ovat tarkoitettu jokaiselle kuntalaiselle kokeilua varten. Pääkirjastoon avattiin myös Nepsyvälinelainaamo, joka tarjoaa väylän tutustua monipuolisiin arjen apuvälineisiin.
- **Syksyllä 2025 käynnistettiin avoin kuntosaliryhmä alle 30-vuotiaille nuorille** kerran viikossa Ohjaamon, etsivän nuorisotyön ja liikuntapalveluiden yhteistyönä.
- **Etsivä nuorisotyö tuki asiakkaita terveellisen elämäntavan pariin ja järjesti** asiakkaille mm. lajikokeiluja sekä ohjasi 15-29 –vuotiaita lempääläisiä liikuntaneuvontaan ja liikuntavälineiden lainauspalvelun pariin.

Liikuntapalveluiden
ryhmissä viikoittain
liikkuneita vuonna
2025
noin 1112





Liikkumisen edistäminen

- **Lempäälän pyöräpysäköinnin yleissuunnitelma hyväksyttiin yhdyskuntalautakunnassa lokakuussa 2025.** Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman toimenpide, jonka tavoitteena on tuottaa tietoa Lempäälän pyöräpysäköinnin tarpeista ja kehittämismahdollisuuksista. Laadukas pyöräpysäköinti toimii osana kunnan elinvoimaisuutta ja vaikuttaa kestävästi liikkumisen houkuttelevuuteen kulkumuotona sekä edistää aktiivista elämäntapaa.
- **Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteet paranivat** toteutettujen infrahankkeiden myötä edellisvuoden tapaan. Syksyllä 2025 valmistuneessa Lemponkadun liikenneympyrän saneeraushankkeessa parannettiin muun muassa ajoradan ylitysturvallisuutta uusien hidastetöyssyjen myötä. Kuljuntien seudullisen pääpyöräreitin (Saikantie-Tampereentie) sekä Telkän Taipaleen väliaikaisen jalankulun ja pyöräilyn yhteyden rakentaminen aloitettiin loppuvuodesta 2025. Molempiin kohteisiin toteutetaan uusien väylien lisäksi runkolukittavaa pyöräpysäköintiä. Uudelleen-asfaltointikohteissa priorisoitiin pyöräväylien päällystäminen. Rutaperäntielle toteutettiin pyöräilyn olosuhteita parantava kylätieratkaisu.
- Keväällä 2025 järjestettiin liikuntapalveluiden, Hämeen Liikunta ja Urheilu ry:n ja Lempäälän kunnan seniori- ja vammaisneuvoston kanssa **Kunnon Mummola – tapahtuma**, joka keräsi Lempäälä-Areenalle noin 120 osallistujaa. Huhtikuussa Manttaalitalolla järjestettyyn **Mummodiscoon** osallistui noin 150 henkeä.
- **Unelmien liikuntapäivän** päätapahtuma toteutettiin toukokuussa Halkolan liikuntapuistossa. Tapahtumaan osallistui noin 100 henkeä. Lisäksi unelmien liikuntapäivänä toteutettiin kulttuuripalvelujen Liikuttava taidekierros, joka tarjosi mahdollisuuden tutustua omatoimisesti Lempäälän keskustan alueen taidekohteisiin.
- Lempäälän kunnan ja Pirkanmaan hyvinvointialueen lähitorin yhteistyönä toteutettiin **Turvallisesti liikkeelle –vanhusten viikon tapahtuma** lokakuussa 2025. Tapahtumassa aiheina olivat mm. kaatumisten ehkäisy, Lempäälän palvelubussin esittely sekä Pirkanmaan hyvinvointialueen liikkumisen tuen tiimin toiminnan esittely. Tapahtumassa järjestettiin myös tasapainotestausta sekä ohjattua senioritanssia. Osallistujia tapahtumassa oli noin 60 henkilöä.



Arjen turvallisuus

- **Kouluväkivallan ja kiusaamisen ehkäisyksi** tehdään päivittäin työtä koulujen ja koulunuorisotyön arjessa. Vuonna 2025 käytössä olevia toimintamalleja olivat muun muassa sovittelutoiminta, Ankkuritoiminta, yhteistyö koulupoliisin ja lastensuojelun kanssa sekä jatkotuki ja seuranta. Seudullisena yhteistyönä aloitettiin Kohti turvallista koulua –hanke vuonna 2025.
- **Pääkirjaston turvallisuutta** parannettiin kirjastotilojen valvottavuuden lisäämisellä, tehostetulla vartiointilla sekä moniammatillisella yhteistyöllä kirjaston ja nuorisopalveluiden kesken.
- **Turvallisemman tilan periaatteet olivat käytössä** mm. nuorisotiloilla, kirjastoissa, tapahtumissa, Nuorten työpaja Pointilla sekä etsivässä nuorisotyössä.



Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö sekä luontohyvinvointi

- **Kävelijöiden ja pyöräilijöiden olosuhteet sekä etenkin liikenneturvallisuus huomioitiin uusien infrahankkeiden suunnittelussa** Punaportin kaava-alueella, Kuljuntiellä sekä valtion kanssa yhteishankkeena toteutettavien Turuntien bussipysäkkien osalta. Sääksjärven tulevaa juna-asemaa on syksystä 2025 eteenpäin suunniteltu jalankulun sekä pyöräilyn liikenneyhteydet ja matkaketjut huomioiden.
- **Lempäälän liikenneturvallisuustyöryhmä jatkoi toimintaansa** osana seudullisen kestävän ja turvallisen liikkumisen suunnitelman toimeenpanoa. Ryhmän toimesta on esimerkiksi suunniteltu toimenpiteitä osaksi valtakunnallista heijastinpäivää sekä tunnistettu jalankulun ja pyöräilyn liikenneturvallisuuden kannalta ongelmallisia kohteita Lempäälän katu- ja maantieverkolta.
- **Pyöräilyagenttitoiminta.** Lempäälä oli vuonna 2025 ensimmäistä kertaa mukana seudullisten pyöräliikenteen pääreittien talvikunnossapidon laatua selvittäneessä pyöräilyagenttitoiminnassa. Mukaan talvihoidon kehittämistyöhön saatiin Lempäälästä 62 vapaaehtoista pyöräilyagenttia, joiden tehtävänä oli antaa läpi talven palautetta pyöräteiden kunnossapidosta. Agenteilta saatuja palautteita käytiin läpi talvikunnossapitoa suorittaneen urakoitsijan kanssa pidetyissä työmaakokouksissa, ja niiden pohjalta pystyttiin reagoimaan palautteissa ilmenneisiin ongelmakohtiin aiempaa paremmin.
- **Kunnan viherinfraa vahvistettiin** teettämällä Hakkarin arboretumin kehitys- ja kunnostussuunnitelma sekä rakennettiin Viistokkaan väliaikainen puisto vehreyttämään keskustan rakentumattomia tontteja. Humalamäen uusi kaava-alue rakentui ja alueen leikkipaikka sekä syötävä puisto otettiin käyttöön. Yleisten alueiden leikkipaikkojen määrä kasvoi 39:ään Humalamäen ja Viistokkaan myötä.



Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö sekä luontohyvinvointi

- **Myllyrannan tapahtumapuistoa kehitettiin** kulttuuripalvelujen ja yhdyskunnan palvelualueen yhteistyönä. Myllyrannan tapahtumapuistolle myönnettiin vuonna 2025 Green Flag Award, jonka tavoitteena on mm. varmistaa, että viheralueet ovat ensiluokkaisesti kunnossapidettyjä ja että ne tarjoavat tarkoituksenmukaisia palveluita yhteisölle.
- **Birgitan polku täydentyi**, kun Salonsaareen valmistui hankerahalla toteutettu uusi retkeilykohde.
- **Liittyminen uuteen julkisten alojen energiatehokkuussopimukseen** vuosille 2026-2036 jatkaa pitkäjänteistä työtä energiankulutuksen pienentämiseksi ja samalla näistä aiheutuvien kustannusten hillitsemiseksi.
- **Uusi luonnonsuojelualue Merunmetsä perustettiin** kunnan maalle. Suojelualue vahvistaa kunnan luonnon monimuotoisuutta ja tukee myös luontohyvinvointia.
- **Lempäälän kunnan arvokkaita luontokohteita koskeva julkaisu valmistui.** Julkaisu sisältää tietoa myös kohteiden virkistyskäyttömahdollisuuksista ja saavutettavuudesta.
- **Pohjavesialueiden suojelua koskeva suunnitelma ja hulevesitulvariskejä koskeva arviointi päivitettiin.** Käynnistetyillä pohjavesialueiden suojelutoimenpiteillä turvataan yhdyskunnan vedenhankintaa.
- **Valmisteilla olevassa rakennusjärjestyksen päivityksessä** on huomioitu turvallista ja viihtyisää elinympäristöä tukevat sekä luonnon monimuotoisuutta ja ilmastokseen muutokseen sopeutumista edistävät määräykset.
- **Järjestettiin lähiluontoilta** kuntalaisille yhdessä Vesilahden kunnan kanssa.
- Vuonna 2025 järjestettiin 7 kpl lähiympäristön viihtyisyyttä tukevia siivoustalkoita.



Esteettömyyden ja saavutettavuuden edistäminen

- **Esteettömyyskatselmus vammaisneuvoston kanssa** toteutettiin kuntakeskustan katukohteissa keväällä 2025. Katselmuksen perusteella toteutettiin esteettömyyttä tukevia parannustoimia mm. Puistokadulla ja Lemponkadulla.
- **Hakkarin liikuntahallin peruskorjauksen suunnittelussa** kiinnitettiin erityistä huomiota esteettömyyden parantamiseen, ja kiinteistölle tehtiin myös esteettömyyskartoitus.
- **Kunnan verkkosivujen saavutettavuuden** parantamisen kehittämistyö käynnistettiin vuonna 2025. Käyttöön otettiin uusi työkalu, joka tunnistaa sivustolla olevat saavutettavuusongelmat. Henkilöstö tekee muutokset sivuille työkalun antamien huomioiden perusteella.
- **Kulttuuritoimintaan liittyviä työkaluja kehitettiin** ja hyödynnettiin uusien yleisöjen tavoittamiseksi: uutiskirje, kulttuuripalveluiden asiakaskysely, kulttuuritapahtumien vaikuttavuuden kriteeristö.
- **Maahanmuuttajapalveluissa edistettiin saavutettavuutta kielitietoisuuden kautta**, tarjottiin digipalveluiden käytön tukea, hyödynnettiin tulkkausta, toteutettiin monikanavaista neuvontaa ja ohjausta ja toteutettiin neuvontaa esteettömissä tiloissa.
- **Nuorisopalveluilla toteutettiin kohtaamistyötä digitaalisissa ympäristöissä ja Nuorisotila Spotin pelitilassa.** Nuorisotilan toimintaan osallistuvien nuorten lisäksi työmuodolla tavoitetaan haavoittuvassa asemassa olevia nuoria eri ympäristöistä. Vuonna 2025 digitaalisen nuorisotyön kautta tavoitettiin 2646 nuorta.
- **Etsivässä nuorisotyön palvelua oli tarjolla useissa toimipisteissä** ympäri kuntaa, puhelimitse, verkossa, asiakastapaamisia järjestettiin kotikäynteinä, ulkona sekä yhteistyökumppaneiden tapaamisissa.
- **Kirjasto toteutti Lempäälän seniorit ry:n kanssa yhteensä 9 digikahvilaa**, joissa viidessä avattiin alustusluentona kirjaston digitaalisia sisältöjä ja –palveluita. Kirjastolla järjestettiin kaikille avoin disinformaatiotyöpaja ja e-kirjastoa esiteltiin paikallislehdessä. Kesällä 2025 e-kirjastoa markkinoitiin tehostetusti jaettavilla esitteillä ja infonäytöillä, lisäksi Lempäälä-Vesilahden Sanomissa julkaistiin artikkeli e-kirjastosta.
- **Ikäihmisten kumppanuustiimi koosti vuonna 2025 Lempäälän ikääntyneiden hyvinvointiesitteen**, johon koottiin tietoja kunnan, hyvinvointialueen, seurakunnan ja Pirkan opiston hyvinvointia edistävästä ikäihmisten palveluista Lempäälässä.



6. Johtopäätökset





6. Johtopäätökset

- Valtaosa lempääläisistä voi useilla indikaattoreilla tarkasteltuna hyvin. Lempääläisille hyvinvoinnin kannalta tärkeitä tekijöitä vuoden 2026 toteutetun kuntalaiskyselyn tulosten mukaan ovat luonto ja luonnonläheisyys, palvelut sekä sujuva arki.
- Suurin osa lapsista ja nuorista voi hyvin ja kokee kuuluvansa yhteisöön. Huolta herättävät elintapoihin, mielen hyvinvointiin ja koulukiusaamiseen liittyvät ilmiöt.
- Työikäisten elinoloissa näkyy työttömyyden hidaskasvu ja huolta herättää erityisesti nuorten aikuisten pitkäaikaistyöttömien määrän nousu. Työikäisten hyvinvointia haastaa lisäksi elintapoihin ja arjen kuormitukseen liittyvät tekijät.
- Valtaosa ikääntyneistä voi hyvin, hyvinvointierot voimistuvat mitä iäkkäämmästä ikääntyneiden ryhmästä on kyse. Huolta herää erityisesti yksinäisyyttä kokevista ja osallistumismahdollisuuksien ulkopuolelle jäävistä ikääntyneistä. 65 vuotta täyttäneiden kaatumiset ovat Lempäälässä muihin Pirkanmaan kuntiin nähden korkealla tasolla.
- Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämistyön rakenteet vahvistuivat. Hyvinvoinnin edistämistyötä ohjaava Lempäälän kunnan hyvinvointiohjelma 2026-2029 valmistuu keväällä 2026 ja se on yksi Lempäälän kuntastrategiaa toteuttavista toimenpideohjelmista, mikä liittyy hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen suunnittelun entistä tiiviimmin osaksi kunnan johtamista, talouden suunnittelua ja raportointia.
- Lempäälän kunnan hyte-kerroin (77) on Pirkanmaan toiseksi paras ja valtakunnallisesti kymmenen parhaan kunnan joukossa.

7. Lähteet

Hyvinvointiryhmän, kumppanuustiimien ja vaikuttamistoimielinten yhteiskehittämistyöpajat Lempäälässä 28.1.2025 ja 6.3.2025

[Lempäälän kunnan hyvinvointi-indikaattorit.](#)

Lempäälä lähelläsi –kuntalaiskyselyn tulokset 2026.

Lempäälän ikääntyneiden hyvinvointikyselyn tulokset 2023.

Lempäälän työikäisten hyvinvointikyselyn tulokset 2024.

Liikkumisen, liikunnan ja urheilun tilasto- ja ennustekatsaus. Väestön liikkuminen, liikunnan harrastaminen ja ulkoilu sekä toimintakyky. Valtion liikuntaneuvosto. Viitattu 7.4.2025.
www.liikuntaneuvosto.fi.

Move! -Fyysisen toimintakyvyn seurantajärjestelmä. Lempäälän tulosraportti. Tulokset syksy 2025.

[Nuorten tulevaisuususkorjuu - millaisia toimia nyt tarvitaan?](#) Opetus- ja kulttuuriministeriön asiantuntijaryhmän loppuraportti. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2026:18.

Pirkanmaan alueellinen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma 2026-2029.

Terveys- ja hyvinvoinnin laitos. 2025. HYTE-kerroin – kannustin kunnille. [HYTE-kerroin – kannustin kunnille - THL](#)

Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi. Terveys- ja hyvinvoinnin laitos 2005–2025.

